

Економічні науки

УДК 005.8: 338: 377: 378

Семчук Жанна Віталіївна

кандидат економічних наук, доцент,
декан факультету економіки та підприємництва,
Львівський університет бізнесу та права

Семчук Жанна Витальевна

кандидат экономических наук, доцент,
декан факультета экономики и предпринимательства,
Львовский университет бизнеса и права

Semchuk Zhanna V.

PhD (Economics), Associate Professor,
Dean of the Faculty of Economics and Business,
Lviv University of Business and Law

**УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНИХ
РЕСУРСІВ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ
ПІДВИЩЕНОГО РИЗИКУ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ РАЗВИТИЯ
ИНВЕСТИЦИОННЫХ РЕСУРСОВ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛУГ
ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ПОВЫШЕННОГО РИСКА В
КОНТЕКСТЕ РАЗВИТИЯ ЕВРОИНТЕГРАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ**

**IMPROVEMENT OF MECHANISMS OF DEVELOPMENT OF
INVESTMENT RESOURCES OF EDUCATIONAL SERVICES OF**

ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF ENHANCEABLE RISK IN CONTEXT OF DEVELOPMENT OF EUROINTEGRATION PROCESSES

Анотація. Проаналізовано сутність механізмів розвитку інвестиційних ресурсів освітніх послуг підприємств у складних економічних умовах. Для їх реалізації на підприємстві наведено систему математичних співвідношень, які описують інвестиційні ресурси освітніх послуг підприємств в умовах підвищеного ризику в контексті розвитку євроінтеграційних процесів з урахуванням цільового капіталу ендавмент-фонду. Запропоновано оптимізаційну модель, яка пов'язує інвестиційні ресурси підприємства, спрямовані на підвищення продуктивності праці працівника (персоналу), який навчався на курсах підвищення кваліфікації, і дохідністю облигації викладачів, що активно співпрацюють з підприємством і за результатами співпраці формують оригінальні авторські освітні програми.

Ключові слова: інвестиційні ресурси, підприємство, освітні послуги, ризик, ендавмент-фонд, оптимізаційна модель, авторські освітні програми.

Аннотация. Проанализирована сущность механизмов развития инвестиционных ресурсов образовательных услуг предприятий в сложных экономических условиях. Для их реализации на предприятии приведена система математических соотношений, которые описывают инвестиционные ресурсы образовательных услуг предприятий в условиях повышенного риска в контексте развития евроинтеграционных процессов с учетом целевого капитала ендавмент-фонда. Предложена оптимизационная модель, которая связывает инвестиционные ресурсы предприятия, направленные на повышение производительности труда

работника (персонала), который учился на курсах повышения квалификации, и доходностью облигаций преподавателей, которые активно сотрудничают с предприятием и по результатам сотрудничества формируют оригинальные авторские образовательные программы.

Ключевые слова: *инвестиционные ресурсы, предприятие, образовательные услуги, риск, ендавмент-фонд, оптимизационная модель, авторские образовательные программы.*

Summary. *Essence of mechanisms of development of investment resources of educational services of enterprises is analysed in difficult economic terms. For their realization around to an enterprise the system of mathematical correlations that describe the investment resources of educational services of enterprises in the conditions of an increase risk in the context of development of eurointegration processes taking into account the having a special purpose capital of endowment fund is brought. An optimization model, that links the investment resources of enterprise, sent to by the increase of the labour of worker (personnel), that studied on the courses of in-plant training, and profit bond of teachers that actively cooperate with an enterprise and on results a collaboration form the original authorial educational programs, productivity, is offered.*

Key words: *investment resources, enterprise, educational services, risk, endowment fund, optimization model, authorial educational programs.*

Постановка проблеми. Щоб успішно конкурувати на ринку, підприємства повинні забезпечити підбір висококваліфікованих працівників, здатних кваліфіковано виконувати свої обов'язки на всіх рівнях виробничого процесу. Відповідний навчальний заклад (НЗ) чи заклад курсів підвищення кваліфікації (КПК) повинен сформувати перелік

освітніх програм, здатних підвищувати кваліфікацію фахівців відповідно до тенденцій розвитку науково-технічного прогресу і вимог підприємств. Для цього в сучасній епосі інформаційних технологій доцільно залучати додаткові інвестиційні, зокрема, і спонсорські кошти із середовища бізнесу. Євроінтеграція є важливим фактором у цьому напрямку і має сприяти процесу створення якісної продукції на перспективу [1].

При оптимізації освітніх процесів на підприємстві необхідно удосконалювати механізми розвитку інвестиційних ресурсів освітніх послуг з урахуванням економічної кризи, політичної нестабільності, цивілізаційних ризиків, пов'язаних з воєнними діями на Сході України [2].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Науково обґрунтовані методичні підходи щодо удосконалення системи механізмів розвитку інвестиційних ресурсів освітніх послуг на підприємствах промислового комплексу доцільно пов'язати з реалістичними моделями інтелектуально-особистісного потенціалу особистості [3].

Перша модель – введення державних кредитів, що було втілено у межах фінансування вищої освіти, але не принесло відчутних результатів [3]. Відсутність ефективності такого заходу спричинили низький рівень заробітної плати випускників, проблеми їх працевлаштування, інфляційний вплив, що ставить під загрозу повертання бюджету держави кредитних коштів протягом 5–10 років [3].

Друга модель – організація системи приватних фондів для фінансування витрат (система грантів) не набула поширення, адже необхідні законодавчі податкові пільги для інвесторів та правові засади діяльності таких фондів так і не було розроблено [3].

Третя модель – комбінована державна система, яка передбачає компенсацію певного обсягу поточних витрат з вибірковою (конкурсною) підтримкою розвитку конкретних закладів через державні цільові програми [3]. Але й ця модель не виявилась достатньо ефективною через

дефіцит коштів, високий рівень корумпованості й суб'єктивності прийняття управлінських рішень щодо їх розподілу, відсутність механізмів відбору об'єктів інвестування [3].

Вдосконалити систему навчання, зокрема, механізми розвитку персоналу, можна за допомогою створення власного Корпоративного університету (КУ), який існує в провідних зарубіжних компаніях [4]. Він надасть змогу працівникові оволодіти тими знаннями, яких не вистачає йому для якісного виконання поставлених задач [4]. Якщо ж підприємство з певних причин не здатне створити власний навчальний центр, вдосконалювати професіоналізм співробітників можна за допомогою КПК, тренінгів, коучингу та ротації [4].

Метою даної праці є розроблення та удосконалення теоретично-методологічних положень і практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів розвитку інвестиційних ресурсів освітніх послуг на підприємстві у контексті розвитку євроінтеграційних процесів за умов політичної нестабільності, економічної кризи та воєнних дій.

Виклад основного матеріалу. Слід доповнити третю модель [3] тим, що пропонується комбінована система приватних фондів та державних інвестицій, яка передбачає компенсацію певного обсягу поточних витрат з вибірковою (конкурсною) підтримкою розвитку конкретних закладів через цільові проекти та програми.

Методи удосконалення професіоналізму співробітників (менеджерів, службовців, робітників) [4] доповнимо лекціями, семінарами, діловими іграми, наставництвом, інструктажами.

Обмежимо розглядом механізмів розвитку інвестиційних ресурсів освітніх послуг (ОП) на підприємстві в рамках другої моделі [3] і третьої удосконаленої. Відповідні механізми фінансування ОП доцільно пов'язати з наступними обставинами [5].

По-перше, нова технологічна хвиля, прискорення світового

інноваційного процесу у сфері виробництва скорочує терміни морального старіння людського капіталу, викликаючи необхідність підвищення і оновлення освіти упродовж усього людського життя. Якщо знання і навички працівників не почнуть своєчасно оновлюватися, то окремі працівники і національні економіки почнуть втрачати конкурентоспроможність [5].

По-друге, попит у розвинених країнах на високі стандарти якості життя супроводжується значними інвестиціями в соціальну сферу і зумовив зростання тривалості життя, зокрема, активної її фази – трудової. Демографічна структура населення трансформується у напрямі збільшення чисельності осіб старшого віку, відповідно, пенсійний вік зростає. Збільшення активної фази життя зумовить не лише необхідність оновлення або підвищення рівня освіти в процесі життєдіяльності, але і підвищення середнього віку формування професійної компетентності [5].

По-третє, очікується зміщення інноваційної активності в нові сектори економіки – сферу послуг (передусім, інформаційних), у сферу енергозбереження і екології – галузей, безпосередньо пов'язаних з підвищенням якості життя [5]. Країни, які вступили на шлях розвитку, який адекватний новій технологічній хвилі, стикаються з новим типом своєрідного розподілу праці – національною сегментацією спеціальностей в контексті глобалізації ринку праці і ринку освіти, коли на тлі загального зростання міжнародного ринку послуг освіти зростають транснаціональні потоки студентів та спеціалістів [5].

По-четверте, новий тип конкуренції - у сфері інновацій – не відкидає конкуренції на рівні економії витрат, зокрема, на працю. Одним з шляхів в цьому напрямі стає використання можливостей аутсорсингу і дистанційної форми зайнятості. Ринок праці набуває глобального характеру, коли для багатьох професійних когорт вже не існує національних меж, а людські ресурси характеризуються лише набором знань, навичок і компетенцій [5].

Вказані обставини і відповідні тенденції призводять до зміни джерел і структури інвестицій у сферу освіти, посилюють конкуренцію на ринку освітніх послуг, вимагають організаційної перебудови системи професійної освіти і формування нових механізмів фінансування освітньої діяльності [5].

У найбільш концентрованому виді суть модернізації фінансових механізмів системи професійної освіти в сучасних умовах можна звести до наступних трьох [5].

По-перше – розширення автономії і відповідальності НЗ (КУ, коледжу, КПК) при вирішенні питань бюджету, організаційної структури і кадрової політики. Це сприятиме зростанню конкурентоспроможності НЗ (в частині проведення досліджень), підвищенню якості фінансового (бухгалтерського і управлінського) обліку і звітності, застосуванню у сфері ОП сучасних методик стратегічного і операційного менеджменту [5].

По-друге – впровадження сучасних методик фінансового менеджменту, орієнтованих на досягнення заданих результатів діяльності, що припускає перехід від кошторисного принципу фінансування до бюджетування [5].

По-третє – удосконалення системи оцінювання якості діяльності НЗ за допомогою внутрішнього і зовнішнього моніторингу із залученням зовнішніх експертів, що займаються оцінюванням якості освітніх послуг на основі міжнародних (зокрема, європейських) принципів і методик [5].

Доцільно додати четвертий механізм – впровадження сучасних методик освітнього менеджменту, орієнтованих у перспективі на підвищення якості життя працівників підприємств, викладачів НЗ (КУ, КПК), дотримання екологічних стандартів. В цьому плані велика перспектива належить ендавментам. Ендавмент – найбільш прозорий інструмент доброчинності, цільовий фонд, тобто сума коштів або цінних паперів у безстроковому фонді, який створюється на основі благодійних

внесків від донорів і призначений для використання відсотків у некомерційних цілях [6]. Особливістю такого фонду є те, що набувач благодійної допомоги має право на використання відсотків або дивідендів, нарахованих на основну суму пожертви, при цьому не маючи права витратити основну суму ендавменту без згоди благодійника [6].

Щодо кадрової політики слід відзначити, що кваліфікованим викладачам (професорам, доцентам) у вік інформаційних технологій та економіки знань варто зменшити (зі сторони міністерства освіти) тягар друкованої документації, обмежившись необхідним мінімумом електронної документації для дистанційного навчання, а більше уваги сконцентрувати на удосконаленні механізмів проведення лекційних, практичних та лабораторних (аудиторних) занять. Такого типу фактори мають економічний та екологічний підтексти, оскільки зменшуються витрати на виробництво папера і зберігаються дерева.

Форма накопичень у вигляді ендавментів дає установі-власнику значну кількість переваг, таких як фінансова стабільність, незалежність від зовнішніх чинників і прозорість фінансової діяльності університетів та інших організацій [6]. Навіть беручи до уваги «скептичні» прогнози щодо розвитку ендавментів в Україні – це явище, за умови використання закордонного досвіду з урахуванням українських реалій, має значний потенціал, тим паче, що в нашій державі вже існують приклади ефективного використання таких фондів [6].

Загальна сума ендавмент-фонду буде створена за формулою (1) [7]:

$$E = a \times P + b \times V, \quad (1)$$

де a – сума грошових внесків від фізичних осіб (грн.),

b – сума грошових внесків від юридичних осіб, (грн.),

P – кількість фізичних осіб, які надають грошові внески (чол.)

V – кількість юридичних осіб, зовнішніх вкладників (благодійників).

Наприклад, це можуть бути організації, які отримують від

університету наукові послуги, чи випускники.

Нехай колектив менеджерів НЗ покладе дану сформовану суму на депозит у комерційний банк, під 15 % річних, з виплатою відсотків у кінці періоду (наприклад, року). Тоді цільовий капітал буде розраховуватися за формулою (2) [7]:

$$SUM_n = SUM_0 \times (1 + PS/100)^n, \quad (2)$$

де SUM_n – значення майбутньої суми грошей з урахуванням інфляції, грн.,

SUM_0 – значення актуальної (початкової) суми грошей, грн.,

PS – процентна ставка, %, n – число років.

Ендаумент-фонд має забезпечити такі цілі [7]:

- впровадження нових технологій, придбання сучасного наукового обладнання;
- стимулювання наукових досліджень слухачів КПК (чи КУ) для організації;
- покращення методичної бази НЗ.

Депозитний шлях отримання прибутку (відсотків) від ендаумент-фонду є доцільним лише коли він суттєво перевищить мільйон гривень [7].

Слід зазначити, що не можна просити благодійні внески від студентів, оскільки це заборонено нормативними документами, і не варто просити благодійні внески у професорсько-викладацького та обслуговуючого персоналу, оскільки з їхньої зарплати нараховувати благодійні внески складно [7]. Цільовий капітал ендаумент-фонду може сприяти підвищенню іміджу закладу освіти і це буде запорукою фінансової стійкості НЗ (КУ, КПК) та підтримки високої якості майбутніх освітніх послуг.

Критерієм ефективності затрачених фондів на ОП, витрачених підприємством для НЗ (КПК, КУ), є відношення – формула (3):

$$W_{EF} = (E_{EC} - E_K) / E_K, \quad (3)$$

де E_{EC} – річна економія як результат витрат на ОП в розрахунку на одного працівника, який пройшов курс навчання в КПК (КУ); E_K – витрати на навчання одного працівника. Підготовка працівників ефективна, якщо $W_{EF} > 1$.

Річна економія E_{EC} пов'язана з підвищенням продуктивності праці працівника підприємства (4) має вигляд – формула (4):

$$E_{EC} = \Delta E_{ER} + \Delta E_{EV}, \quad (4)$$

де ΔE_{EC} , ΔE_{EV} – економія ресурсів та експлуатаційних витрат за рахунок підвищення продуктивності праці слухачів КПК (КУ) відповідно; $\Delta E_{EV} = E_2 - E_1$; E_1 та E_2 – експлуатаційні витрати до та після проходження працівником підприємства курсу навчання у КПК (КУ).

Частина зекономлених коштів доцільно спрямувати на підвищення заробітної плати Z_P працівника підприємства (зокрема, відсотка премії P), яку подамо у вигляді – формула (5):

$$Z_P = \sum_{i=1}^n Z_G T_i \left(1 + \frac{\Phi_S}{100} \right) \left(1 + \frac{P}{100} \right). \quad (5)$$

Тут Z_G – погодинна заробітна плата працівника, який пройшов передпідготовку у КПК (КУ); T_i – локальний термін праці, це може бути, зокрема, кількість відпрацьованих годин протягом тижня; n – число часових інтервалів, це може бути, наприклад, число тижнів протягом місяця (року); Φ_S – відсоток відрахувань у фонд соціального страхування.

Іншу частину коштів E_{EC} можна вкласти в облігації викладачів КПК (КУ, коледжів). Облігації могли би стати перспективним інструментом організації взаємовідносин автономного закладу (зокрема, КПК) з викладачами, які активно співпрацюють з підприємством і за результатами співпраці формують оригінальні авторські освітні програми (АОП). Такі програми повинні враховувати умови кризи, економічні шоки, ризики інвестиційної діяльності, масове безробіття, війну, загрози інфляції. Вони,

як правило, короткострокові.

Суть механізму полягатиме в тому, що автор оригінальної АОП, що реалізовується при наданні платних ОП, окрім заробітної плати отримує від автономної установи іменну облигацію в документарній чи бездокументній формі, що гарантує його право на отримання від освітньої установи (чи підприємства) її вартості, а також доходу по облигації [8]. Дохід облигації має бути змінною величиною і визначатися залежно від доходу освітньої організації від реалізації АОП, що розраховується у вигляді відсотка за формулою (6) [8]:

$$\text{ОСД} - \text{ЗООП} - \text{ДПОО} = \text{DOB}, \quad (6)$$

де ОСД – загальна сума доходу, отримана освітньою організацією від реалізації АОП у відповідному періоді, що припускає отримання доходу (місяць, квартал, рік); ЗООП – витрати організації на реалізацію відповідної АОП; ДПОО – доля прибутку освітньої організації від реалізації АОП; *DOB* – доходність облигації у відповідному періоді (рік, квартал тощо), що припускає отримання доходу (відсоток від доходу організації).

Для оптимізації механізмів розвитку інвестиційних ресурсів ОП підприємств уведемо співвідношення зв'язку між E_{EC} (4) і *DOB* (6), а також використаємо аналогічно як у [9] функціонал якості з урахуванням оберненого зв'язку та ризиків R :

$$\alpha \cdot E_{EC} + \beta \cdot \text{DOB}_R \Rightarrow \text{opt}, \quad \alpha + \beta = 1, \quad (7)$$

$$J(P_k, FB(P_k)) = \int_{t_0}^{t_k} f(\bar{y}, \bar{u}, \bar{s}, Q) dt \Rightarrow \text{opt}. \quad (8)$$

$$\alpha \sum_{i=1}^{z_p} E_{RCi} + \beta \sum_{j=1}^{z_v} \text{DOB}_{Rj} \Rightarrow \text{opt}, \quad (9)$$

де DOB_R , DOB_{Rj} – доходність облигацій одного викладача протягом року; α , β – коефіцієнти вагомості; $\bar{y}$ – вектор заданих впливів ($y_j(t)$ – компоненти

вектора, $j = 1, 2, \dots, n$); $\bar{u}$ – вектор керувань; $\bar{s}$ – вектор невизначених збурень; $[t_0, t_k]$ – інтервал часу, в якому розглядається процес (формування оптимальних значень інформаційних та фінансових потоків $P_k, k=1, 2, \dots, m$); m – загальне число інформаційних та фінансових потоків, які мають відношення до даного підприємства і КПК (КУ); Q – коефіцієнт чутливості, який пов'язаний із співвідношеннями (7), (9), ризиками R , перспективами отримання європейських грантів; $f(\bar{y}, \bar{u}, \bar{s})$ – функція, що відображає показник якості; $FB(P_k)$ – функція, яка характеризує обернений зв'язок (*Feed-back*) між потоками P_k підприємства і НЗ (коледжа, КПК, КУ) з урахуванням думок експертів; z_p – загальне число працівників підприємства, яких направляються на підвищення кваліфікації у НЗ (КПК, КУ, ...) протягом року; z_v – загальне число викладачів, яких стимулює підприємство і НЗ. Співвідношення (9) є узагальненням (7). Воно (9) дозволяє оптимізувати число працівників, яких доцільно направляти у НЗ і при цьому стимулювати викладачів ($z_p + z_v \Rightarrow \text{opt}$). Необхідно відзначити, що співвідношення (7)-(9), а також попередні (1)-(6) мають відношення до організаційної структури «підприємство – НЗ». Тут термін “організаційна структура” вживається у сенсі моделі організації функціональних відносин між підприємством і НЗ. При такій моделі передбачається, що кожний управлінський елемент структури спеціалізується на виконанні окремих видів функцій, а виконання завдань функціонального органу в межах компетенцій є обов'язковим для виробничих підрозділів [10]. Одна з функцій – виділення технологічної та освітньої складових ОП. З технологічною складовою пов'язані технополіси та технопарки. Основними умовами формування технопарків, технополісів, бізнес-інкубаторів, регіонів науки, зон розвитку нових і високих технологій є збереження та розвиток виробничого та економічного потенціалу, ділової і соціальної інфраструктури, створення виробничих підприємств нових

високотехнологічних та наукоємних галузей, більш органічне включення міжнародного поділу праці, поява додаткових джерел формування регіонального бюджету і розвитку, ослаблення соціального напруження [11].

Друга функція організаційної структури «підприємство – НЗ» – виділення технологічної та когнітивної складових цінності ОП аналогічно як у праці – формула (10) [12, с. 205-217]:

$$BCЦ = f(CЦ_{mc}; CЦ_{kc}; R) \Rightarrow opt. \quad (10)$$

Тут $BCЦ$ – величина споживчої цінності ОП; $CЦ_{mc}$; $CЦ_{kc}$ – величини технологічних і когнітивних складових відповідно. Когнітивна складова у формуванні споживчої цінності відповідає за можливість задоволення індивідуальних потреб споживачів на основі специфічних властивостей ОП [12]. Вона оцінюється шляхом споживчого аналізу продукції конкурентів, оцінки сильних і слабких сторін продукції підприємства, її цінних параметрів, а також через встановлення безпосередніх зв'язків з потенційними споживачами продукції, що дає змогу прогнозувати їх потреби і оцінити місткість ринку [12, с. 206]. Порівняно з аналогічним [12, с. 205]. співвідношення (10) узагальнено, оскільки в ньому враховано ризику R . Врахування ризиків пов'язано із зміщенням цінності освітніх послуг, яке характерне для соціальних нематеріальних проектів (зокрема, в освітніх проектах враховано безплатне навчання для дітей-сиріт, дітей учасників АТО тощо).

Відповідно до співвідношень (1)-(10) можна побудувати інноваційний проект, який характеризується кількісними показниками, аналогічними як у [13]. Ймовірність відхилення від них приводить до чинників ризику R . Для оцінювання цієї обставини пропонується ввести поняття надійності інноваційного проекту, яка показує міру упевненості в його успішній реалізації [13]. Основними кількісними критеріями для оцінювання надійності інноваційного проекту виступають: $DROI$ –

дисконтований коефіцієнт рентабельності інвестицій в проект; *DPP* - термін окупності проекту з урахуванням дисконтування; чутливість проекту *SR* - запас міцності проекту за його ключовими параметрами [13].

Оптимізаційний критерій повинен враховувати коефіцієнт якості семантичної інформації освітніх послуг та його зв'язок з елементами ціннісно-орієнтованого управління. При цьому доцільно враховувати також міру незбалансованості фінансів, рейтинг НЗ, який пов'язаний з аспектами внутрішньої структуризації, рівень комфортності споживача освітніх послуг у НЗ.

Існує великий потенціал розвитку та поглиблення співробітництва Латвії і України в освітньо-науковій сфері, що обумовлено подібністю культурно-ментальних рис, сучасних проблем функціонування і розвитку систем освіти [14]. Зокрема, у науковому плані це стосується взаємозв'язків щодо нанотехнологій і розроблення нових композиційних матеріалів. З 2014 року відкриваються перспективні можливості для Латвії, України та інших країн у зв'язку з новою євроінтеграційною програмою Горизонт 20 [14]. В цьому контексті важливою є участь України у різних проектах фондів ЕС, формування механізмів трансферу технологій і комерціалізації результатів наукових досліджень, отримання міжнародних грантів, диверсифікація джерел фінансування інноваційної діяльності навчальних закладів тощо [14].

Наведені вище формули (1)-(10) є основою математичної моделі оптимізації механізмів розвитку інвестиційних ресурсів ОП підприємств в умовах підвищеного ризику в системі забезпечення вищої якості життя у контексті розвитку євроінтеграційних процесів.

Висновки. Розроблено теоретично-методологічні положення математичної моделі оптимізації механізмів розвитку інвестиційних ресурсів освітніх послуг підприємств в умовах підвищеного ризику у контексті розвитку євроінтеграційних процесів. У цьому плані

запропоновано систему математичних співвідношень (1)-(10) і відзначено, що доцільно звернути увагу на цільовий капітал ендамент-фонду, який сприятиме підвищенню іміджу закладу освіти, а це буде запорукою фінансової стійкості навчального закладу (КУ, коледжу, КПК) та високої якості майбутніх освітніх послуг.

В основі оптимізаційної моделі співвідношення зв'язку між річною економією, пов'язаною з підвищенням продуктивності праці працівника підприємства, який навчався на курсах підвищення кваліфікації, і дохідністю облігації викладачів, які активно співпрацюють з підприємством і за результатами співпраці формують оригінальні авторські освітні програми. При цьому враховуються функціонал якості, обернені зв'язки між інформаційними та фінансовими потоками, ризики, перспективи отримання європейських грантів.

Перспектива. Доцільно використовувати запропоновану оптимізаційну модель освітніх послуг підприємств, в основі якої співвідношення (1)-(10), для оптимізації інноваційного розвитку корпоративних регіональних університетів в контексті формування освітньо-наукових кластерів, технополісів.

Література

1. Гуманітарна політика Української Держави в новітній період: Монографія / За ред. С. І. Здіорука. – К.: НІСД, 2006. – С. 235-236.
2. Воєнні дії на сході України — цивілізаційні виклики людству. Посібник. – Львів: Екологія-Право-Людина, 2015. – 136 с.
3. Олефір В. О. Інтелектуально-особистісний потенціал: структура та діагностика / В. О. Олефір // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Психологія. – 2012. – Вип. 44(2). – С. 150-160.

4. Красношапка В. В. Навчання та розвиток персоналу в контексті конкурентоспроможності підприємства / В. В. Красношапка, А. О. Коваленко // Молодий вчений. – 2014. – № 12 (15). – С. 162-165.

5. Юрга В. А. Структура и механизмы финансирования системы высшего профессионального образования как условие инновационного развития высшей школы (российский и зарубежный опыт) / В. А. Юрга // Сибирская финансовая школа. – 2011. – Вип. № 3. – С. 183-188.

6. Рябков К. Ендавмент у вищій освіті: світова практика і українське сьогодення / К. Рябков, В. Подікіна // Проект «Популярна економіка: ціна держави». – К.: CASE Україна, 2015. – Вип. № 3. – 18 с.

7. Мокін Б. І. Ендаумент-фонд як альтернативне джерело для підвищення фінансової стійкості вищого навчального закладу / Б. І. Мокін, Н. С. Гончарук // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – Т. 1, № 2, – С. 131-135.

8. Чеха В. В. Механизмы инвестиций в сферу образования: проблемы и решения // Вопросы образования. – 2010. – №1. – С. 134-150.

9. Юзевич В. М. Економічний аналіз рівнів ефективності та якості інтернет-платіжних систем підприємства / В. М. Юзевич, О. В. Клювак // Бізнес Інформ. – 2015. – № 1. – С. 160-164.

10. Шорохов В. Порівняльний аналіз лінійно-функціональної та дивізіональної організаційних структур управління / В. Шорохов // Збірник наукових праць «Ефективність державного управління». – 2015. – № 43. – С. 201-210.

11. Пастушенко М. А. Нові інноваційні форми регіонального розвитку / М. А. Пастушенко // Теорія та практика державного управління. – 2011. – Вип. 3 (34). – С. 1-7.

12. Замазій О. В. Формування ціннісно-орієнтованого управління промисловими підприємствами : дис. ... доктора екон. наук: 08.00 .04 / Замазій Оксана Василівна. – Хмельницький, 2015. – 442 с.

13. Горбунов Д. В. Риски инновационных проектов и методы их оценки / Д. В. Горбунов // Вектор науки ТГУ. – Тольяти, 2014. – № 3 (29). – С. 123-126.

14. Дьякон Д. Р. Преимущества развития высшего образования Латвии в условиях евроинтеграции / Д. Р. Дьякон // Конкурентоспроможність національної економіки: Матеріали 16 Міжнародної науково-практичної конференції, 7-8.04.2016. – К., 2016. – С. 102-104.